

Fiskimannafelagið

eigur

at stovna keypslu- og
søluferlag.

(Framhald.)

Tá móttøðumenn okkara lesa tað, ið eg frammanundan havi skrivað, so fara teir sjálfandi at kanna eftir teim brekum, ið eru at finna; tí teir vilja gera alt fyrri at sláa okkum niður. Tað hava teir sjálfir bæði sagt og skrivað. Tað fyrsta ið móttøðumenn okkara vilja føra fram, er álop á meg fyrri at ræða fiskimenninar burtur frá mær. Teir vilja t. d. siga, at eg royni at fáa stovnað fyrirtøkur í Porkeri fyrri at eg kann fáa frammi hjá inntøku sum fyrstøðumaður fyrri tí heila, hartil vil eg siga, at eg fyrri langari tíð síðan havi sagt við minar bygdmenn, at eg fyrri onga løn vil hjálpa teim at fáa fyrirtøkuna í lag og annað vil eg einki hava við fyrirtøkuna at gera. Eg eri lærari og ætli at nýta mína tíð til mítt lærarastarv, havi eg avlopsið, so kann eg gera fólk eina tænastu ókeypis. Mín læraraløn er somikið stór, at eg livi av henni og harvið skal tað verða.

Eisini vilja móttøðumennir rópa upp um, at eg vil raka alt til Porkeris. Hvið ikki aðrastaðni? Hartil vil eg siga, at tað als ikki er hugsan mín, at Porkeri skal hava einarett til turkipláss, turkihús, keypslu- og søluferlag o. s. fr. — nei, tvørtur ímóti. Mítt mál og mið er, at hetta skal verða ein landsfyrirteki, sum skal hava móttøðu í Tórshavn og greinar í hvørjari bygd í Føroyum. At eg ætli at byrja í Porkeri, er av tí orsök, at eg eri staddur her, og av tí, at mínir bygdarmenn eru fúsir at taka undir við mær. Porkerningar eru frambrúðsmenn líka í neglirnar, og Porkeri liggur sera væl fyrri. Við lítillum og ongum studningi frá lögtinginum hava vit gjørt lendingarviðurskiptini so fræg, at stórir motorbátar og jaktir kunna liggja og lossa. Ætlanin er at fáa skoytt so mikið uppí lendingarbrúnna, at skip skulu kunna leggja at. Vit vóna, at vit við næsta lögtingsval fáa afturhaldsmenninar út úr lögtinginum og fáa sett javnaðarmenn aftur í staðin. Tá skal lögtingið fáa sær inntøkur á lagaligan hátt og harvið kunna styðja tær bygdir, sum torvast lendingarbrúgvir og tilfiki.

Porkeri liggur sum sagt frá líka væl fyrri; at henda bygdin liggur so væl fyrri sum Vág og Tvøroyri, kunna vit júst ikki siga; men keypmenn í Vági lata hópin av fiski turka her í bygdini. Hesin fiskur verður koyrdur ímillum við bilum. Høvdu keypmennir tap av hesum, so gjordu teir tað ikki. At teir gera tað av turrum og berum kærleika til Porkerningar, fær eingin meg at trúgva. Bilkonir menn hava sagt fyrri mær, at ein bil brennir ein hálvan litur

av benzin báðar vegir millum Vág og Porkeri — ein fjórðing litur hvønn vegin. Annars er tað at siga, at Havnar keypmenn hava líka langan veg at koyra fiskin til tey turkiplássini, sum teir hava lagt uppí í hagnum.

At byggja turkihús á Stóru Dímun er sjálvandi ógjørligt og í Mykinesi ber tað neyvan til heldur. Harfyrri er tað eitt hitt fyrsta, ið stjórn fiskimannafelagsins eigur at gera, at kanna eftir hvørji pláss, ið hóskandi eru til slíkar fyrirtøkur, har næst er spurningurin, um íbúgvarnir í teim bygdunum hava hug at gera nakað sjálfir; tí tað er ógjørligt fyrri F. F. at leggja turkipláss, byggja turkihús o. s. fr.; men nakað annað er, at felagið styðjar tær bygdir, hvørs íbúgvirar sjálfir hava hug og áreiði at stovna slíkar fyrirtøkur.

J. H. Danbjørg.

„Dimmalætting“ sum boðberari.

„Dimmalætting“ er ikki sein — beinleiðis ella óbeinleiðis — at hera boð frá viðurskiptunum ímillum arbeiðsgevarar og arbeiðarar soleiðis, at tað, ið kann fáast at tala ímóti arbeiðarunum, skal blásast upp, meðan feilirnar hjá hinum megu fjaltast og tígast um: Arbeiðarnir megu í fólkum tilfelli ikki fáa sómdir í fólkadómum viðvíkjandi trætum við arbeiðsgevararnar. Aldri hevur hon talað eitt djart orð ímóti órætti arbeiðsgevaranna.

Seinasta leygardag ber hon boð um, at sáttmálin, ið er gjordur ímillum arbeiðsgevarar og arbeiðarar á Tvøroyri, víkjur einki frá tí gamla sáttmálanum — hvør skal siga: arbeiðaranna uppsøg og tann harav standandi træta var ógrundað.

Úttan at koma nærri inn uppá orsökina til og gongdina av træ-

Naar Døden fravristes sit Bytte!

I »Hjemmets Søndagskrivar« F. A. Lütken hessa forvitnisluga grein um franske professorin Tuffier, ið var hin fyrsti, sum fekk ein deyðan mann at rakna við aftur:

For nylig meddeltes det, at det igen var lykkedes at kalde en død Mand til Live ved at »sætte det standse Hjerter i Gang igen«. Det var i England det skete. Faa Maaneder i Forvejen havde et Telegram fra Rusland vakt endnu større Opsigt. Det var da for anden Gang

i en Uge lykkedes den russiske Læge, Professor Smirnov, at genopvække et Menneske fra de Døde. Det drejede sig i dette Tilfælde om en Kvinde i Moskva, der var styrtet Død om paa Gaden, ramt af et Herteslag. Hun blev straks bragt til Smirnovs Klinik, og 20 Min. efter, at to af Klinikens Læger havde konstateret Dødens Indtræden, vækkede han hende til Live efter at have aabnet hendes Brystkasse og indført elektriske Impulser direkte i det lammede Hjerter. Videnskaben havde fravristet Døden dens Bytte!

Ogsaa fra andre Lande har man i den senere Tid hørt om lignende vellykkede Indgreb, der synes at skulle vende op og ned paa Begrebet »døde«. Herhjemme fra vil vore Læsere maaske huske Overlæge ved Nykøbing M. Sygehus, Jacob Nordentofts

Genoplivningsforsøg med den mystiske Vædske Adrenalin, der, naar det indsprøjtes direkte i Hjertet, atter faar dette til at arbejde, selv om det faktisk er gaaet i Staa.

Der er ingen Tvivl om, at den Dag ikke er saa fjern, da det vil være Lagerne muligt at genopvække de Døde i de Tilfælde, hvor Betingelsen for Livets Fortsættelse er til Stede, f. Eks. naar et enkelt Organ i et ellers sundt og levedygtigt Legeme gaar i Staa, og det kan i denne Forbindelse kun være retfærdigt at mindes den franske Kirurg Dr. med. Tuffier, der i 1899 dristede sig til at overføre talrige Dyreforsøg paa Genopvækkelsens Omraade paa et Menneske, og skildre dette Eksperiment, der blev Grundlaget for den Erfaring og de Resultater, der siden er opnaaet.

ÚR SUDUROY

Udførsel

af færøske Produkter i 1934.

Over Vaag Havn.			
Bestemmelsessted:	Varer:	Kv.tum (kg)	Værdi (Kr.)
Spanien	Klipfisk	4.657.300	2.603.532
—	Saltfisk	5.000	1.901
England	Klipfisk	145.052	55.474
Italien	—	165.900	79.216
—	Saltfisk	53.300	20.403
Portugal	Klipfisk	2.820	1.382
Kuba	—	1.845	1.211
København	—	160.397	80.510
—	Tran	Tdr. 50	2.680
—	Uld	350	570
Norge	Fjer	160	175
			2.847.054

Over Trangisvaag Havn.

Bestemmelsessted:	Varer:	Kv.tum (kg)	Værdi Kr. O.
Spanien	Klipfisk	1.388.250	768.209 31
Italien	—	55.850	24.798 00
—	Saltfisk	583.594	148.787 00
England	Klipfisk	178.800	87.152 89
—	Saltfisk	8.100	2.540 16
—	Helleflynder	5.700	5.767 00
—	Guano	220.000	33.000 00
—	Benmel	20.000	1.800 00
—	Barder	10.000	3.200 00
—	Hvalolie	510.000	140.000 00
Norge	Kraftfoder	37.400	10.000 00
Belgien	Torsk & Kuller	10.680	1.194 00
København	Helleflynder	3.500	3.255 00
—	Klipfisk	49.300	24.741 13
—	Saltfisk	22.200	7.521 82
—	Sild	1.700	272 00
—	Uld	4.492,5	7.228 35
—	Tran	Tdr. 64	4.347 00
—	Lammeskind	Stk. 30	120 00
			1.274.233 66

Suderø Syssel, den 19. Februar 1935.

uni kunna vit upplýsa, at í hin nýggja sáttmálan er í høvuðsheitunum komið tað, sum arbeiðarnir kravdu við teirra uppsøg av sáttmálanum:

1) Ved Arbejde, der varer ud over 8 Timer, skal der skiftes Folk, saafremt samme Arbejde ikke ophører inden for et Tidsrum af 2 Timer, herfra undtages Fiskearbejdet paa Torreplasserne.

2) . . . Ligesom Arbejdere, der uden gyldig Grund afskediges, har Ret til at erholde Løn for hele Dagen, og til de er indsat i samme Arbejde igen.

3) For Opdyrkningsarbejde betales . . . 45 Øre pr. Time uden Redskab. For Opdyrkningsarbejde betales . . . 55 Øre pr. Time med Redskab.

4) Arbejdsgiveren maa ikke beskæftige Folk udenfor „Fylking“ til noget af det nærværende Overenskomst vedkommende Arbejde, uden at disse Folk er Medlemmer af en anerkendt Organisation, der staar under „Fylking“ eller samarbejder med denne.

Sáttmálin skal vara minst eitt ár. Harum slendur:

5) Denne Overenskomst gælder til 1. Januar 1936 og kan op-

siges den 1. Oktober fra begge Sider. Ifald der fra den ene eller anden Side skulde ønskes indført Forandringer i foranstaaende Bestemmelser, og Overenskomsten opsiges inden 1. Oktober, skal begge Foreningers Bestyrelser ved Møder og Forhandlinger saa vidt muligt søge at tilvejebringe Forståelse mellem Foreningerne.

Fiskaprisur.

Harra Schultz skrivaði í »F. S. D.« tíðliga í summar, at íslenskur fiskur var innfurdur til Føroyar fyrri 33 oyru kg, meðan føroyskir fiskimenn bert finga o. u. 25 oyru pr. kilo. Av tí at eingin mótmælti hesum tók eg hesi orðini upp aftur. Nú skriva fimm keypmenn í Vági í »Føroyatíðindie«, at hetta er skeivt. Teir hava bert latið 29 oyru fyrri kg ta fyrstu ferðina og seinri í summar bert 26 oyru pr. kg, meðan føroyskir fiskimenn finga 27, 28, 29 oyru pr. kg.

Teir siga hesi orð: »Vi vil nodigt tro, at Johan H. Danbjørg bevidst offentliggør urigtige Tal, men antager, at dette maa hero paa manglende Kendskab til de faktiske Forhold«. Eg takki teim fyrri kompliment, og eg lovi, at rætt skal verða rætt. Eg vil koma aftur til hesi viðurskipti seinri.

J. H. Danbjørg.

Útflutningsvirði í Vági og á Tvøroyri. — Vág er triggjar ferðir so væl stapp sum Tvøroyri.

Eftir uppspørð hevur Vág í 1934 útflutt fyrri eitt samlað virði av 2 milliónum og 847.054 kr, meðan virðið av útflutninginum frá Tvøroyri einans er 1 millión og 274.233 og heri er roknað útflutningurin frá hvalastaðni í Lopra.

Tá vit leggja aftrat hesum, at Vág enn er væl minni pláss enn Tvøroyri, sýna hesi töl ein herviligan mun ímillum virkis- og liviennini á Tvøroyri og í Vági. Munur kundi verið á minni. Vág er gingin ½ millión fram og Tvøroyri ½ millión aftur seinasta ár.

Aðrastaðni í blaðnum er ein statistikkur, ið gjøllari sýnir gongdina í útflursluni.

Liget, der opgav Navn og Adresse.

Prof. Tuffier holdt netop en Forelæsning om sine Genoplivnings-Eksperimenter paa Kaniener og Hunde, da en Sygeplejerske bragte Bud om, at den Patient, han Aftenen i Forvejen havde opereret for Blindtarmsbetændelse — et Tilfælde, han havde vist særlig Interesse for — just var død. Det var en 24-aarig Blikkenslager ved Navn Jean Soulier.

Grebet af en pludselig Indskydelse gav han Ordre til straks at lade Liget transportere ind i Operationstuen. Prof. Tuffier havde besluttet at udføre den Operation, endnu ingen havde dristet sig til.

Ved Hjælp af en Kniv og en Sav aabnede han den Dødes Brystkasse mellem 5. og 6. Ribben. Den venste Lungespids laa nu helt blottet og et Stykke